

KERRY IRVING

Met Matt Whyman

MAX

DE WONDERHOND

Vertaling Henske Marsman

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2020 Kerry Irving
Oorspronkelijke titel: *Max, the Miracle Dog*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2020 HarperCollins Holland
Vertaling: Henske Marsman
Foto's binnenwerk: Kerry Irving, behalve p.8 fotokatern (Andy Commins / *Daily Mirror* / PA Archive / PA Images)
Omslagontwerp: Rhys Wilson
Bewerking: Pinta Grafische Producties
Omslagbeeld: Kerry Irvings archief
Zetwerk: ZetSpiegel B.V., Best
Druk: CPI Books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 0587 4
ISBN 978 94 027 6004 0 (e-book)
NUR 402
Eerste druk juli 2020

Originele uitgave verschenen bij HarperCollins Publishers Ltd, Londen, Groot-Brittannië.
Kerry Irving asserts the moral right to be identified as het author of this work.

Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC.
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met * zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Inhoud

Voorwoord	9
Deel 1	
1 Een jongen op het strand	19
2 Einde van een idylle	23
3 Zware tijden	29
4 Overgeleverd	38
5 De leerschool van het leven	45
6 Nieuwe horizonten	53
7 Zak	61
8 Verlies en liefde	66
Deel 2	
9 Het ongeluk	75
10 Het zwarte gat	81
11 Zonder melk	89
12 Kleine stapjes	95

13 Max en ik	102
14 Deuren openen	109
15 Hoofd beveiliging	117
16 Verloren en teruggevonden	125
17 Blijf bij me	131
18 Thuis	138

Deel 3

19 Na Ben Nevis	147
20 Max in het Lake District	154
21 De grote overstroming	160
22 De helpende hand	168
23 En toen kwam Paddy...	177
24 Meet-and-greet	186
25 Sterspringers	195
26 De Bende van de Bruine Poot	205
27 Van tuin tot paleis	213

Dankwoord	223
-----------	-----

Deel 1

1

Een jongen op het strand

MIJN HUIS LIGT IN HET Lake District, en mijn hart ook. Daar hoor ik thuis, en het gevoel ergens geworteld te zijn is erg belangrijk voor me. In het ruige landschap voel ik me het gelukkigst. Daar was ik ook op een wanhopig dieptepunt in mijn leven, en toen ik een zeer speciale hond ontmoette die alles veranderde. De glooiende heuvels en de grootse watervlakten die de lucht erboven weerspiegelen vormen de achtergrond waartegen het verhaal van Max en mij zich afspeelt.

Toch komen mijn vroegste herinneringen niet van deze plek, maar ver van het noordwesten van Engeland vandaan, in het kleine kustplaatsje Vishoek op het Kaapse Schiereiland in Zuid-Afrika.

Ik werd geboren in Shropshire als jongste van drie zoons. Ik heb nooit geweten waarom we daar waren toen ik kwam. We bleven niet lang genoeg om daar te wortelen. Mijn vader was scheepstechnicus en was veel op zee. Kort na mijn geboorte, begin jaren zestig, werd hij gestationeerd in het buitenland. In plaats van achter te blijven, pakte mijn moeder onze spullen en reisden we met de boot de halve wereld over om daar een nieuw leven te beginnen. Als gezin hadden we daar vijf gelukkige jaren in ons eigen wereldje.

Wat ik me vooral herinner van die tijd, is het strand. Het zand had de kleur van gebleekte botten en werd omzoomd door een rij pastel-

kleurige strandhuisjes die uitkeken op een oneindig blauwe baai. Daar leerde ik kruipen en lopen en in de branding rondspetteren onder het toeziend oog van mijn moeder. Er zwommen haaien in de wateren rond de kaap, dus ze verloor me nooit uit het oog. Op het heetst van de dag zochten we de schaduw op en dronken we suikerrietwater. Bij laagtij zocht ik in het water tussen de rotsen naar krabbetjes. Soms stelde ik mijn ouders op de proef door mijn nieuwe schaaldiervriendjes in een emmer mee te smokkelen voor een logeerpertijtje onder mijn bed.

Als ik terugdenk aan die vormende jaren is het een smeltkroes van beelden, geluiden, smaken, van de reusachtige wolkenpartijen die zich boven de bergketens samenpakten tot het zeezout op mijn huid. Er komen geen specifieke gebeurtenissen in me op. Ik kijk er gewoon op terug als een fijne, veilige tijd waarin ik niet besepte dat alles zou veranderen.

We verhuisden terug naar Engeland toen mijn vaders dienstbetrekking ophield, na jaren in de werf en op zee op schepen gewerkt te hebben. Mijn ouders vonden het tijd om verder te gaan. Ze komen allebei uit Penrith, een klein plaatsje net ten oosten van het Lake District in Cumbria's Eden Valley, en ze besloten om naar hun roots terug te keren.

Hoewel mijn vader afscheid had moeten nemen van een baan waar hij van hield, vond hij dankzij zijn jarenlange werkervaring een vaste baan in de regio als servicemonteur voor een wasmachinefabrikant. Daardoor konden we ons een tussenwoning onder de spoorbrug veroorloven, met uitzicht op open landschap en in de verte de glooiende heuvels. Het beste van alles was, voor een jongen van mijn leeftijd, dat we op een steenworp afstand van een boerderij woonden. Ik vond het geweldig bij de dieren. Ik was helemaal weg van de varkens en de kippen. Ik wilde er altijd graag met mijn oudere broers heen, maar meestal waren ze te druk met hun eigen dingen. Ze hadden geen hekel aan me, maar ik was gewoon te jong voor hen. Dus als ze zonder mij ergens heen gingen, vertrok ik naar de

boerderij om mijn geliefde dieren op te zoeken. Ik vermaakte me prima in mijn eentje, dat is altijd zo geweest. Je zou kunnen zeggen dat dit het begin was van mijn leven als einzelgänger, maar destijds zag ik dat niet zo. Zodra ik als klein jongetje op de boerderij was, genoot ik juist van het gezelschap daar.

Voor mij was het de gewoonste zaak van de wereld om met de dieren te praten. Ja, dat doen kinderen nou eenmaal, maar ik ben het nooit ontgroeid! Het is iets magisch wanneer je weet dat ze luisteren. Je maakt contact, en dat is wat iedereen nodig heeft in het leven.

Boven alles hield ik echter van buiten zijn. Ik hield van de fluitende vogels, de wind op mijn gezicht, en het gevoel dat ik overal heen kon. Ik kon mezelf goed vermaken: ik was zo'n jongen die een stok oppakte en deed alsof het een zwaard was, of die een hut maakte van takken en varens en deed alsof het een kasteel was. Ik had ook geen enkel besef van gevaar. Zo speelde ik graag bij de rivier, waar de stroming behoorlijk sterk kon worden wanneer het regenwater van de heuvels stroomde. Ook de verlaten stoomspoorlijn vond ik erg leuk. Ooit was het de belangrijkste verbinding geweest tussen Penrith en Keswick in het Lake District. In die tijd gooide de stoker van de trein brokken steenkool langs het spoor als ze te groot waren voor de stookruimte. Mijn vader wist dat ik daar graag speelde en stuurde me soms met een emmer op pad om kooltjes te zoeken voor de haard.

Buiten voelde ik me thuis, maar binnen voelde ik me steeds minder op mijn gemak. Wanneer ik thuiskwam, voelde ik de spanning in de lucht hangen. Ik was te jong om te begrijpen wat er tussen hen speelde; ik wist alleen maar dat er iets niet in de haak was.

Om ons nader tot elkaar te brengen kwam mijn vader op een dag thuis met een collie. We noemden hem Rex; in die tijd leek het wel verplicht je hond zo te noemen. Ik was te jong om Rex als mijn hond te zien, maar ik beschouwde hem wel als een gezinslid. Ik trok met hem de velden in – ik denk dat we het thuis allebei al snel Spaans benauwd kregen, en het was een goede smoes om even naar buiten te gaan. Ik had niet het gevoel dat ik de baas was wanneer we samen

door het gras en de rietvelden struinden. We leken gewoon op gelijke voet te staan.

We namen ook een kat, maar daar had mijn vader niet veel mee. Ik vermoedde dat het gevoel wederzijds was, want de kat ging er altijd vandoor zodra hij binnenkwam. Desalniettemin bleef mijn vader hem een lastpost vinden. Op een ochtend werd me verteld dat de kat op een boerderij aan de andere kant van de stad was gaan wonen. Ik weet nog dat terwijl mijn vader me uitlegde waar de kat gebleven was, ik me afvroeg waar die rode krassen op zijn onderarmen vandaan kwamen. Wie zal het zeggen? Het kan goed zijn dat mijn kinderlijke onschuld me behoedde voor het echte verhaal, wat zeker het geval was als het aankwam op het huwelijk van mijn ouders.

2

Einde van een idylle

‘ERUIT! EN WAAG HET NIET OM terug te komen!’

Toen mijn vader mijn moeder het huis uit zette, stond ik geschokt toe te kijken. Net daarvoor was er een scheldpartij tussen hen losgebarsten die zo heftig was dat ze niet door leken te hebben dat ik ook in de keuken was.

‘Papa, stop!’ schreeuwde ik, maar hij was te druk bezig de deur te blokkeren met zijn schouder terwijl mijn moeder weer naar binnen probeerde te komen. ‘Houd op!’

Wat de oorzaak van hun uitbarsting ook was, ik zat er middenin. Ik had mijn vader nog nooit zo woedend gezien, terwijl mijn moeder schreeuwde en zo hard op de deur bonste dat ik mijn handen tegen mijn oren wilde drukken.

‘Geef me mijn jongens!’ schreeuwde ze. ‘Kerry!’

Ik probeerde mijn vader weg te trekken, maar ik was nog maar klein en voelde me machtelozer dan ooit. Mama probeerde zelfs via het keukenraam naar binnen te klimmen, maar hij duwde haar gewoon terug.

‘Mama!’ schreeuwde ik hysterisch. ‘Ik wil naar mama!’

Het was een ruzie die ik nooit zal vergeten, en die het einde van het huwelijk van mijn ouders inluidde. Mijn moeder vertrok diezelfde dag nog en nam mij mee, terwijl mijn twee broers bij mijn

vader bleven. Er was geen sprake van overleg of een rustig gesprek; ik rende zodra ik kon op mijn moeder af, terwijl mijn vader bezwoer dat het voorbij was.

Met een haastig ingepakte koffer kwamen we aan bij haar ouders in Penrith. Zij hadden ouderwetse ideeën over het huwelijk en konden niet begrijpen waarom zij en mijn vader een scheiding zelfs maar overwogen. Toch mochten we bij hen blijven. Toen mijn moeder was opgehouden met huilen, bleef ze maar zeggen dat ze van me hield en dat alles goed zou komen.

Ik was amper acht jaar oud, maar had dingen gezien en gehoord die mijn plek in de wereld ondermijnden. Ik had het grootste deel van mijn leven in Zuid-Afrika doorgebracht en nu leek die vrolijke jongen op het strand vrijwel volledig opgelost in het verleden. Op zo'n jonge leeftijd had ik er moeite mee te behappen wat er aan de hand was. Aan de ene kant werd me verteld dat ik me geen zorgen moest maken, maar aan de andere kant voelde ik het voortdurend onder de oppervlakte broeien.

De ruzie die ik had gezien, bleek de opmaat tot een vreselijke vechtscheiding. Wij als kinderen werden ingezet als wapens in een oorlog. Bovendien konden mijn oudere broers het niet hebben dat ik kennelijk bij mama mocht blijven terwijl zij achterbleven bij papa. Telkens als ik ze zag, praatten ze me een schuldgevoel aan, alsof ik hen teleurgesteld had.

Het leven bij mijn opa en oma thuis was ook niet makkelijk. Ik voelde me niet alleen ontredderd door de plotselinge ontwrichting, maar moest ook om zien te gaan met het feit dat mijn grootmoeder de ziekte van Parkinson had. Ik had natuurlijk geen idee wat dat betekende. Ik zag alleen de symptomen: haar trillingen, haar afstandelijkheid, de traagheid van haar bewegingen, en omdat ik geen uitleg kreeg, vond ik dat beangstigend. Ik kon me niet ontspannen in dat huis en was constant bang dat ze elk moment kon binnensluipen.

Het was ook ver van het platteland. Ik was het niet gewend om in

een bebouwde omgeving te wonen. Op momenten dat ik ruimte nodig had, kon ik nergens heen. Mijn grootvader en zijn bezigheden buitenshuis vormden mijn enige redding. Hij had een volkstuintje in de buurt, dat zijn grote trots was. Het grootste deel van zijn leven bracht hij door in mijn grootmoeders schaduw, maar met een schop in zijn hand bloeide hij op, en ik was gefascineerd door wat hij allemaal wist. Hij liet me zien hoe je in een kas groente kon kweken van zaadjes, wanneer je ze moest uitzetten en hoe je ze verzorgde tijdens de groei. In de zomer aten we buiten zelf geplukte tomaten. Ik maakte er een knoeiboel van, maar de smaak en de frisse, pittige geur waren betoverend.

Mijn opa speelde ook graag jeu de boules. Hij bracht veel tijd door in de jeu-de-boulesclub tegenover het station in Penrith. Ik heb goede herinneringen aan het toekijken en het gevoel deel uit te maken van een team. Hij was er ook goed in. Toen hij een paar jaar later stierf, werd zijn as uitgestrooid op de velden waar hij altijd speelde.

Naast mijn grootvaders volkstuintje werd de jeu-de-boulesclub een plek waar ik heen kon als ik het huis wilde ontvluchten. Het leidde me ook af van het gemis van mijn broers en mijn vader. Mama deed natuurlijk haar best, maar ook zij had het door de echtscheiding niet makkelijk. Het was een verwarrende tijd. Als ik naar mijn vader ging, probeerde hij mijn moeder af te troeven, en zij deed hetzelfde wanneer ik weer terugkwam.

Na verloop van tijd was hun relatie onherstelbaar beschadigd, en mijn broers namen het me nog steeds kwalijk dat ik niet meer bij hen woonde. Ik had het gevoel dat ik het moest goedmaken en vroeg of ze mee wilden zoeken naar onderdelen voor een grote skelter waar we in Kaapstad altijd mee hadden gespeeld. Die was in verschillende scheepskisten teruggestuurd, maar onderweg waren er onderdelen kwijtgeraakt. Tot mijn grote teleurstelling wilden ze er niets van weten, terwijl ik het alleen maar goed probeerde te maken.

Op een dag raapte ik al mijn moed bij elkaar en zei: ‘Mama, ik wil bij mijn broers wonen.’

In gedachten stelde ik me voor hoe verschrikkelijk het voor haar moest zijn om dit van haar jongste zoon te horen. Maar toen ik die dag tijdens het avondeten tegenover haar zat, schonk ze me een dapperere glimlach en beloofde ze me dat ze zou kijken wat ze kon doen.

Aangezien mijn ouders niet meer met elkaar spraken, bleek het echter onmogelijk dit in der minne te schikken. De zaak werd bij het hele echtscheidingsproces betrokken en werd uiteindelijk voor de rechter gebracht. Dat betekende dat ik in benauwde achterkamertjes moest zitten met advocaten en een stel mensen die ik niet kende die me vroegen bij wie ik wilde wonen.

Het was me inmiddels duidelijk geworden dat mijn moeder niet wilde dat ik bij haar wegging. Dat maakte het voor mij heel moeilijk om me uit te spreken. Ik had het gevoel dat ik haar in de steek liet, maar ze vroegen me om eerlijk te zijn, en dus deed ik dat. Ik kon onmogelijk iedereen gelukkig maken; het enige wat ik kon doen, was oprecht zijn, en de harde waarheid was nu eenmaal dat ik me ellendig voelde zonder mijn broers. Toen de rechter besloot dat ik weer bij hen mocht wonen, werd de ruzie tussen mijn ouders alleen nog maar erger.

Ik verhuisde terug naar de tussenwoning, en hoewel het daar een stuk levendiger was, vond mijn moeder het maar niks. Ze begon mijn vader ervan te beschuldigen dat hij mij achter haar rug om had gemanipuleerd, en hij sloeg even hard terug. Ze maakten elkaar zwart tegenover mij, en ik vond het verwarrend en vervelend.

Ik zat op de basisschool en de twee mensen die voor mij zouden moeten zorgen, stonden op voet van oorlog met elkaar. Het vertrouwen tussen hen was volledig verdwenen en ik zat tussen twee vuren. Ik wilde graag bij mijn broers zijn, maar die bleken maar zelden thuis te zijn. Dat kon je hun ook niet echt kwalijk nemen, als je hoorde hoe papa over mama praatte. Sterker nog, niet lang nadat ik weer bij hen ingetrokken was, brak mijn oudere broer met hem. Hij vertrok naar mama, werd kort daarna achttien en ging toen op zichzelf wonen. Omringd door geruzie en spanning trok ik me terug in mijn

eigen wereldje, met Rex en de boerderijdieren als gezelschap, waarmee ik avonturen beleefde in de natuur.

Ondanks de conflicten waar mijn ouders door werden opgeslokt, waren er ook ogenschijnlijk goede tijden. Aan het eind van de week nam papa ons als hij thuiskwam van zijn werk vaak mee naar de pub. Dan pikte hij ons op met zijn busje en reden we naar de kroeg. We waren te jong om mee naar binnen te mogen, dus bleven we altijd in de bus of buiten op het terras wachten, waar hij ons dan een shandy en een zakje chips kwam brengen. Het voelde als een uitje, ook al werden we in feite aan ons lot overgelaten. In mijn ogen was het een blijk van een normaal gezinsleven. Wat we niet in de gaten hadden, tot hij op een avond onderweg werd aangehouden voor een blaastest, was dat onze vader een drankprobleem had.

Het gebeurde op een doordeweekse avond. Papa werd opgeroepen om een machine te repareren in een groot hotel aan het Ullswater-meer. In een opwelling besloot hij mij en mijn middelste broer mee te nemen. De hele dag had er storm in de lucht gehangen, en toen we tegen zonsondergang wegreden, trok de wind aan en begon het te regenen. We reden langs het meer, dat wel een metalen plaat vol putjes leek. Normaal gesproken zouden we aan de oever zijn gaan spelen, maar tegen de tijd dat hij had geparkeerd en met zijn gereedschapskist het hotel in was gerend, was de storm zo hevig dat het wel een luchtaanval leek.

Mijn broer had de voorbank gekaapt. Ik zat achterin tussen alle elektrische troep, waar geen lol aan was. Verveeld en kribbig kibbelden we over hoe we de raampjes open konden krijgen, omdat ze besloegen. Meer dan een uur later kwam papa eindelijk door de duisternis aangerend, met zijn kraag omhoog tegen de stortregen, en riep hij ons direct tot de orde. Ik weet niet of hij een drankje aangeboden had gekregen of dat hij het zelf had meegenomen. Hoe dan ook had hij niet de sleutel in het contactslot moeten steken, de motor en de koplampen aan moeten zetten en langs het meer terug moeten rijden. Het was op zijn zachtst gezegd nogal een hobbelige

rit als je achterin zat. Terwijl de ruitenwissers met moeite het zicht op de weg vrijhielden, rolde ik heen en weer alsof we op zee zaten.

‘Papa,’ riep ik smekend toen hij een bocht naar mijn smaak iets te snel nam.

Mijn broer giechelde; hij schoof ook heen en weer, maar had tenminste nog een gordel om. Zonder die luxe vond ik er niets grappigs aan.

‘Komt door het weer,’ bromde onze vader, alsof dat zijn rijgedrag verklaarde, en hij foeterde mijn broer uit toen hij moest lachen.

Daarna durfde ik niets meer te zeggen. Met de gloed van het dashboard als enige verlichting probeerde ik mezelf zo goed en zo kwaad als ik kon vast te zetten. Telkens als we door een plas water reden, sloeg het tegen het chassis, wat mijn vader probeerde te overstemmen door de radio harder te zetten. De sentimentele liedjes waren volledig in tegenspraak met de bulderende storm, die al mijn aandacht opeiste.

Toen het busje een paar minuten later op twee wielen kantelde en van de weg raakte, dacht ik in eerste instantie dat we door de bliksem waren geraakt. Er klonk een oorverdovend lawaai, van schrapend metaal en versplinterend glas, terwijl de auto op zijn dak rolde en daarna nog een kwartslag, als een vastlopende wastrommel in een van mijn vaders machines.

Het busje kwam tot stilstand. De radio stond nog steeds aan, maar de wereld leek op zijn kant te staan. Papa riep direct onze namen. Bont en blauw, maar op wonderbaarlijke wijze zonder ernstige verwondingen, kropen we een voor een uit het wrak. Ik kroop als laatste door het verbogen frame waar de voorruit had gezeten. Terwijl ik dat deed, pakte ik de achteruitkijkspiegel op, die eraf was gevallen. Papa stak een hand uit om me te helpen. Terwijl mijn broer achter hem stond te snikken, zag ik alleen maar de schrammen en de bezorgdheid op zijn gezicht. Ik liet hun de spiegel zien, intens geschrokken, maar wanhopig wensend dat alles weer goed was.

‘Deze zal geweldig staan op onze skelter,’ zei ik.